

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ

Осмылюється процес трансформації інституту національної держави в сучасному глобалізованому світі та за умов зростання загроз державному суверенітету, національній безпеці й захисту національних інтересів. Окрему увагу звернено на розгляд причин розгортання кризових і конфліктних явищ у процесі державного будівництва сучасної України. Сформульовано найбільш перспективні вектори здійснення державної політики з метою становлення повноцінної національної державності. Доведено необхідність унормування базових засад функціонування національної державності як не лише одного з можливих варіантів реформування державної політики, а фактично як умови того, що Українська держава має відбутися як повноцінна — з необмеженим суверенітетом, з непорушними суверенними правами, відновленою територіальною цілісністю.

Ключові слова: державна політика, національна держава, суверенітет, національні інтереси, національна безпека, глобалізація, модернізація.

Газизов М. М. Основополагающие задачи государственной политики Украины в условиях возрастания угроз национальной безопасности

Осмысливается процесс трансформации института национального государства в современном глобализованном мире и в условиях угроз для государственного суверенитета, национальной безопасности и защиты национальных интересов. Особое внимание обращено на рассмотрение причин развертывания кризисных и конфликтных явлений в процессе государственного строительства современной Украины. Сформулированы наиболее перспективные векторы осуществления государственной политики с целью становления полноценной национальной государственности. Доказана необходимость унормирования базисных основ функционирования национальной государственности как одного из возможных вариантов реформирования государственной политики, а фактически как условия того, что Украинское государство должно состояться как полноценное — с неограниченным суверенитетом, с ненарушенными суверенными правами, восстановленной территориальной целостностью.

© ГАЗІЗОВ Михайло Михайлович — кандидат політичних наук, доцент кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України

Ключевые слова: государственная политика, национальное государство, суверенитет, национальные интересы, национальная безопасность, глобализация, модернизация.

Gazizov Mykhailo. The main tasks of the state policy of Ukraine in conditions of increasing threats to national security

The author's attempt to determine the main tasks of state policy in Ukraine nowadays is in the context of growing threats to national security. The process of transformation of the institute of the national state in the modern globalized world and in the conditions of growing threats to state sovereignty, national security and protection of national interests is contemplated. Particular attention is paid to the consideration of the reasons for the expansion of crisis and conflict phenomena in the process of state-building modern Ukraine. The most perspective, according to the author, is formulated, the vectors of the implementation of the state policy in order to establish a complete national statehood. The necessity of normalization, including at the constitutional level, of the basic principles of the functioning of national statehood is proved not only as one of the possible options for reforming state policy, but in fact as a condition that the Ukrainian state will take place as full with unlimited sovereignty, with unaffected sovereign rights, restored territorial integrity.

Keywords: state policy, national state, sovereignty, national interests, national security, globalization, modernization.

Проблематика дослідження державної політики в Україні сьогодні є надзвичайно багатоплановою і полідискурсною, адже вона охоплює, по-перше, царину не лише політичної науки, але й галузі знань з державного управління, економічних, соціологічних та правничих розвідок та певним чином й історичних доробок. По-друге, державна політика може розглядатися як суто академічна сфера досліджень, так і як емпіричний предмет уваги аналітиків. По-третє, державну політику в Україні, особливості її реалізації нині та прогнозовані вектори її розгортання у найближчі роки, слушно вивчати не тільки у контексті висвітлення тематики внутрішньої політики держави, але й у вимірі розгляду глобалізаційних процесів сучасності та їх впливів на трансформацію інституту національної держави. Безперечно, окреслені нами напрями дослідження державної політики в Україні не є вичерпними. На думку автора, одним з найважливіших та найактуальніших напрямів окресленого наукового дискурсу є висвітлення проблематики становлення національної державності України у контексті

зростання загроз національній безпеці та необхідності захисту національних інтересів.

Тому метою представленої розвідки є визначення провідних завдань державної політики в сучасній Україні в умовах зростання загроз національній безпеці. Завданнями статті є: 1) осмислення трансформації інституту національної держави в сучасному глобалізованому світі та за умов зростання загроз державному суверенітету, національній безпеці і захисту національних інтересів; 2) визначення й обґрунтування нагальних завдань державної політики України у царині захисту національних інтересів; 3) розгляд причин розгортання кризових і конфліктних явищ у процесі державного будівництва сучасної України; 4) формулювання перспективних векторів здійснення державної політики з метою становлення повноцінної національної державності.

Мета та завдання статті обумовлюють особливості підбору бібліографічних джерел, які використав автор у процесі її підготовки. Першу групу таких джерел складають праці, присвячені проблематиці розвитку сучасної національної держави в умовах глобалізації (зокрема, варто відзначити автореферат дисертаційного дослідження І. В. Алексеєнко «Трансформація інституту національної держави в умовах глобалізації» та роботу британського науковця Л. Брока «Крихка держава» («Fragile States»)). Друга група джерел — це праці, в яких висвітлюються найбільш актуальні питання розвитку сучасної держави та реалізації державної політики у царині захисту національної безпеки і національних інтересів: фундаментальний підручник Г. П. Ситника «Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади)», наукова стаття О. І. Брусиловської «Концепт національних інтересів та зовнішня політика сучасної України» та довідково-енциклопедичні і нормативно-правові джерела. Третя, найбільш вагома група бібліографічних джерел утворена з праць вітчизняних вчених, предметом дослідницької уваги яких є розгляд особливостей суспільно-політичного розвитку України останніх десятиліть. Серед вказаних робіт особливий інтерес становлять монографічні розвідки М. Розумного «Виклики національного самовизначення» та

Ю. Мацієвського «У пастці гібридності: зигзаги трансформації політичного режиму в Україні (1991–2014)», колективний доробок групи авторитетних вітчизняних науковців «Політичні проблеми сучасної України: аналітичні доповіді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України».

Як вже зазначалося вище, в останні кілька десятиліть інститут національної держави зазнає суттєвої трансформації і переосмислення під впливом низки процесів світового масштабу, насамперед — глобалізації. Тому цілком логічним уявляється розгортання наукового дискурсу щодо питань перспектив розвитку національної держави у вітчизняному дослідницькому середовищі. Особливе значення у контексті розгляду проблематики реалізації державної політики у сучасній Україні має, на наш погляд, пошук відповідей на питання: «Яким чином забезпечити оптимальне поєднання становлення національної держави та включення України в провідні глобалізаційні процеси сьогодення, трендами якого стають уніфікація, упорядкування й диверсифікація?». Безумовно єдиної, умовно «правильної» відповіді на окреслене питання немає і не може бути сформульовано. Втім, варто сфокусувати увагу на тому, в яких напрямках мають проводитися пошуки різних відповідей. Авторитетна вітчизняна дослідниця проблематики трансформації національної держави у сучасному світі І. Алексеєнко, слушно підкреслює, що держава нині зіткнулася з цілою низкою проблем і викликів глобальної природи. «Усі ці виклики не знаходять адекватної відповіді з боку традиційних державних органів внаслідок істотного розриву між задекларованими і реальними повноваженнями держави», — пише науковиця¹.

Отже, одним з провідних напрямів державної політики в Україні сьогодні автори вбачається формулювання завдань та формування комплексу заходів модернізації традиційних державних інститутів з метою їх максимального наближення до найбільш нагальних викликів часу. Особливого значення окреслена мета набула в останні 4–5 років, коли перед Українською державою постали виклики екзистенційного характеру, коли комплекс заходів державної політики має бути спрямований насамперед на завдання збереження національної державності і державного суверенітету.

Одним з таких завдань, як уявляється авторові, є ефективний захист національних інтересів України в умовах вимушеного обмеження суверенних прав національної держави та перманентної зовнішньої загрози. Суверенні права держави, згідно з визначенням М. Гнатовського, — це можливість держави «поширювати свою владу на об'єкти і дії фізичних та юридичних осіб не тільки в межах своєї національної території, а й поза її межами на підставі міжнародних договорів». Вітчизняний дослідник при цьому зауважує, що «з визначення поняття «суверенітет» логічно випливають його властивості: єдність і неподільність»². Анексія і незаконне з точки зору міжнародного права входження до складу Російської Федерації Криму, перебування на території України (в окремих районах Донецької і Луганської областей) російських військових, їх формувань та військової техніки — це найбільш наочні приклади обмеження суверенних прав Української держави, починаючи з 2014 р. При цьому з боку Російської Федерації щодо Української держави було порушено одне з засадничих прав суверенної держави, зазначене у Декларації про принципи міжнародного права (прийнята на Генеральній Асамблеї ООН 24 жовтня 1970 р.), — невід'ємне право обирати політичну, економічну, соціальну, культурну систему без втручання з боку інших держав³.

Зрозуміло, що за таких умов одним з найбільш нагальних завдань державної політики України у царині захисту національних інтересів стає відновлення суверенних прав Української держави над тимчасово окупованими і непідконтрольними територіями. Завдання надзвичайно складне. До того ж, воно, окрім суто практичної складової, містить і значну теоретичну компоненту, яка полягає передусім у визначенні того, що ми можемо тлумачити як національний інтерес. Професор О. Брусиловська пропонує просте, але водночас вичерпне, на наш погляд, визначення: національні інтереси «виражають загальні та особливі потреби держави, що впливають з її соціально-політичної природи»; вони є тим, «чого хоче нація», тим, «що є для неї необхідним»⁴. Здавалось би наведене визначення є доволі аксіоматичним, таким, що не містить дискусійної складової. Однак, як зауважує сама вітчизняна дослідниця, чинне законодавство України «не включає окре-

мого документу про національні інтереси, відповідна подальша трактовка цього терміну непередбачувана»⁵.

Відсутність нормативно-правового оформлення такого специфічного напрямку державної політики, як сфера національних інтересів, зумовила цілу низку невирішених проблем в інших царинах державної політики України, з одного боку, та спричинила термінологічну і сутнісну невизначеність феноменів національної безпеки і національних інтересів на рівні академічного дискурсу та на рівні публічних політичних дискусій. Скажімо, Г. Ситник підкреслює, що сьогодні безпека має розглядатися як комплексна характеристика соціальної системи у кількох вимірах: 1) «безпека як об'єктивна характеристика зовнішніх умов середовища функціонування системи, яка допускає наявність спрямованої ззовні на систему небезпеки і певні можливості її прояву (реалізації)» (зовнішній вектор (ракурс) національної безпеки); 2) безпека «як комплексна характеристика соціальної системи досліджується крізь призму психологічної реакції людини на зовнішні умови свого існування» — її внутрішній вимір⁶. Необхідно зауважити, що саме царина державної політики, яка акцентує увагу та покликана унормувати внутрішній вимір національної безпеки та групу національних інтересів, що зумовлені останнім, залишається в сучасній Україні фактично не розробленою і не цікавою ані для дослідників-науковців, ані для представників вітчизняного політичного класу. З іншого боку, доволі врегульованим на нормативно-правовому рівні, особливо в останні кілька років, стає зовнішній вимір державної політики у царині національної безпеки.

Подібна неузгодженість породжує багато проблем у здійсненні тих чи інших заходів державної політики зокрема та є одним з найбільш наочних підтверджень відсутності цілісної державної стратегії у царині захисту національної безпеки та національних інтересів загалом. Якщо виходити з більш широкого ракурсу аналізу державної політики України років незалежності, то важко не погодитись з тим невтішним діагнозом, який поставив в своїй останній монографічній розвідці М. Розумний. Вчений стверджує, що у нашій державі «була сформована *гібридна суспільно-по-*

літична дійсність [виділено М. Розумним у першоджерелі], елементи якої були пов'язані системою взаємних стримувань і противаг, наділена значним потенціалом нестабільності, але водночас дуже інертна щодо можливостей трансформації». «Динаміка цієї політичної конструкції визначалася ситуативним співвідношенням сил на політичній арені...», — пише автор книги «Виклики національного самовизначення»⁷. Слушно підкреслити, що М. Розумний — не перший вітчизняний науковець, який ставить діагноз «гібридності» політичній системі сучасної України. Так, Ю. Мацієвський власне фундаментальне монографічне дослідження наявного нині політичного режиму України назвав «У пастці гібридності: зигзаги трансформації політичного режиму в Україні (1991–2014)»⁸.

Продовжуючи цей тренд, що сформувався останніми роками у вітчизняній політичній науці, автор візьме на себе сміливість стверджувати, що гібридний характер має і державна політика України у царині захисту національної безпеки і національних інтересів. На користь наведеного твердження свідчить й той факт, що на час підготовки представленої статті проект Закону України «Про національну безпеку», напрацьований у тісній взаємодії з експертами НАТО, Європейського Союзу і США, тільки готується до розгляду у Верховній Раді України після ухвалення у першому читанні президентського законопроекту 5 квітня 2018 р.⁹ Як бачимо, після того, як вже 4 роки триває фактична, хоча й не оголошена офіційно, війна на Сході України, коли відбулася перша і єдина на сьогодні по закінченні Другої світової війни анексія (та / або інвазія) території однієї держави (України) іншою (Російською Федерацією) в Європі, на рівні централізованої державної політики України так і не відбулося нормативно-правового регулювання відносин у царині національної безпеки.

Тому одним з провідних векторів розгортання державної політики в окресленій царині має стати розробка комплексної програми заходів щодо подолання явищ фрагментованості і гібридності державної стратегії захисту національної безпеки і національних інтересів. Дієвим партнером Української держави на цьому шляху, на наше переконання, має стати громадянське сус-

пільство та його найбільш авторитетні представники. Адже, за словами С. Бульбенюк, «повноцінна реалізація модернізаційних зусиль представників політичного істеблїшменту, оптимальне розкриття їх реформаторського потенціалу є неможливими без залучення акторів громадянського суспільства, «моральних авторитетів» нації». Доцільною уявляється пропозиція вітчизняної дослідниці про те, що «моральні авторитети» нації, «лідери думок» з мережевого сегменту громадянського суспільства можуть стати ефективними популяризаторами тих чи інших програм державної політики в Україні — своєрідними «агентами змін», які поєднуюватимуть державну стратегію модернізації з зусиллями окремих громадян і громадянського суспільства на шляху творення по-справжньому демократичної України¹⁰.

Не менш важливим напрямом державної політики України в умовах здійснення модернізаційних перетворень авторові уявляється остаточне нормативно-правове оформлення та закріплення на конституційному рівні форми держави на основі широкого суспільно-політичного консенсусу. Власне, на наше переконання, проблема захисту національної безпеки і національних інтересів, забезпечення суверенних прав Української держави на всій її території — це похідні від відсутності консенсусу щодо форми держави в Україні та її конституційного закріплення. Адже анексія Криму, війна на Сході нашої країни — проблеми, породжені не на початку 2014 р., а набагато раніше.

Приміром, ще 2012 р. автори аналітичної доповіді «Політичні проблеми сучасної України» вказували на такі «точки» конфліктів у вітчизняному державотворенні, як:

а) «перманентні зміни Конституції України, що в умовах нерозвиненої демократії веде до неповаги до Основного Закону, та й інших законів»;

б) «перехрещення функцій Президента і Прем'єр-міністра України», бо в Основному Законі відстежується невизначеність «хто ж є вищою посадовою особою у виконавчій владі і хто визначає політику у цій гілці влади» (варто зауважити, що після повернення до парламентсько-президентської форми правління згідно змін до Конституції України від 2004 р. подібна невизначеність

перемістилася з нормативно-правової площину у царину фактичних політичних відносин — авт.);

в) незавершеність процесу формування партійної системи України, внаслідок чого «існуючі політичні партії зберігають кланово-патерналістський характер, ідеологічно безбарвні»;

г) «нестабільність і неефективність політичної системи не компенсується інститутами громадянського суспільства» (доцільно зазначити, що безперечно в останні роки роль і місце громадянського суспільства у процесах національного державотворення у порівнянні з попереднім періодом значно зросли, однак досі громадянське суспільство не стало повноцінним партнером держави при реалізації масштабних модернізаційних перетворень, причому, одна з головних причин такого стану речей — небажання вітчизняного політичного класу «ділитися» повноваженнями і впливом з інституціалізованими і персоніфікованими акторами громадянського суспільства — авт.);

г) незрілість і некомпетентність політичної еліти України (найбільш переконливим доказом на користь наведеної тези є, на погляд автора, результати соціологічних опитувань в Україні останнього часу щодо рейтингів довіри потенційним кандидатам на посаду Президента України на майбутніх виборах 2019 р., згідно з яким жоден з топових вітчизняних політиків не отримав більше 13 % голосів виборців)¹¹.

Перелічені «точки» конфлікту в розвитку політичної системи та реалізації державної політики України в останні десятиріччя не вичерпують всієї складності і глибини проблематики системного характеру у процесах здійснення модернізаційних перетворень і демократичного поступу нашої країни. Авторитетний вітчизняний науковець В. Горбатенко слушно зауважує, що Україну досі доцільно характеризувати як «перехідну постсоціалістичну державу», а однією з ключових причин наявного стану є «уявний конституціоналізм» — феномен державного розвитку, який відзначається більш формальним ставленням до норм Основного Закону, до «духу і букви» Закону з боку політичних і соціальних акторів, відсутністю достатньої кількості активних суб'єктів правового реформування, які могли б стати своєрідним локомотивом

системних перетворень в країні¹². Отже, необхідність унормування у тому числі й на конституційному рівні базових засад функціонування національної державності є не тільки одним з можливих варіантів реформування державної політики, а фактично уявляється нині як умова того, що Українська держава відбудеться як повноцінна з необмеженим суверенітетом, з непорушеними суверенними правами, відновленою територіальною цілісністю.

У протилежному разі поки що нечасті розмови неспроможності Української держави, які, до того ж, спостерігаються передусім у вкрай упередженому щодо української національної державності російськомовному сегменті публічної політики та політичної науки, можуть стати певним трендом політичного і політологічного дискурсів на міжнародній арені. Таким чином, на переконання автора, провідною метою державної політики в Україні у найближчі роки має стати розробка і реалізація цілісної стратегії відновлення повноцінного державного суверенітету України, забезпечення перетворення Української держави у «крихку державу» («fragile state»)¹³, у «неспроможну державу» («failed states»)¹⁴.

Важливо зазначити, що реалізація такої складної мети є можливою виключно за умов досягнення широкого суспільного консенсусу щодо засадничих підвалин функціонування Української держави. Вітчизняна дослідниця С. Бульбенюк визначає подібний суспільний консенсус як «конвенціалізацію» вітчизняного політичного життя», яка має бути здійснена «шляхом укладання символічного суспільного договору між чільними акторами держави і громадянського суспільства на основі визнання політичного і соціального консенсусу однією з найважливіших засад успішного здійснення суспільно-політичних перетворень системного характеру»¹⁵. Таким чином, подальші дослідження державної політики в сучасній Україні мають бути спрямовані перш за все, на думку автора, на висвітлення проблематики шляхів і засобів консенсуалізації політичного, соціального, культурного життя нашої країни.

1. *Алексєєнко І. В.* Трансформація інституту національної держави в умовах глобалізації : автореф. дис. ... д. політ. наук: 23.00.02 / НАН України;

Інститут держави і права імені В. М. Корецького. Київ, 2006. С. 25.

2. *Політична* енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін Київ: Парламентське вид-во, 2012. С. 697.

3. *Декларація* о принципах міжнародного права, касаючихся дружественних отношений і співробітництва между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций. Принята резолюцией 2625 (XXV) Генеральной Ассамблеи ООН от 24 октября 1970 года. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_569

4. *Брусиловська О. І.* Концепт національних інтересів та зовнішня політика сучасної України // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. Соціологія і політичні науки. 2016. № 4 (27). С. 11.

5. Там само.

6. *Ситник Г. П.* Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник. Київ: НАДУ, 2011. С. 41–42.

7. *Розумний М. М.* Виклики національного самовизначення: монографія. Київ: НІСД, 2016. С. 113.

8. *Мацієвський Ю. В.* У пастці гібридності : зигзаги трансформації політичного режиму в Україні (1991–2014): монографія. Чернівці: Книги — XXI, 2016. 552 с.

9. *Лашук Т.* Безпека «для галочки». URL: https://ukr.lb.ua/news/2018/04/03/394617_bezpeka_galochki.html

10. *Бульбенюк С. С.* Здійснення модернізаційних перетворень в Україні: політична теорія та соціально-політичні реалії // Актуальні проблеми державно-правового розвитку України в контексті інтеграційних процесів: матеріали III-ої міжнародної науково-практичної конференції Запоріжжя, 28 березня 2018 р. / Запорізький національний технічний університет; Інститут управління та права; Юридичний факультет / Редкол.: С. К. Бостан, Р. М. Максакова, Т. Є. Леоненко. Запоріжжя-Дніпро: «ЛІПА ЛТД», 2018. С. 57–58. URL: http://www.zntu.edu.ua/sites/default/files/konf/materialy_konfer_zntu.pdf

11. *Політичні* проблеми сучасної України: аналітичні доповіді Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України. Київ: ІПіЕНД, 2012. С. 11, 13–14; *Рейтинг* кандидатів у президенти лишається невисоким — соціологи: URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/06/14/7183358/>

12. *Горбатенко В. П.* Дуалізм держави й суспільства в Україні : рецидиви і основні напрями їх подолання // Держава і право. Юридичні і політичні науки. 2013. № 61. С. 372.

13. *Brock L., Holm H.* Fragile States. Cambridge: Polity, 2012. 200 p.

14. *Failed state.* URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Failed_state

15. *Бульбенюк С. С.* Взаємодія державної влади та громадянського суспільства в умовах системних викликів сучасності (кратологічно-управлінський й антропологічний дискурси). // *Studia Politologica Ucraino-Polona*. Вип. 7. Житомир-Київ-Краків: ФОП Євенок О. О., 2017. С. 171.

***Gazizov Mykhailo.* The main tasks of the state policy of Ukraine in conditions of increasing threats to national security**

The author's attempt to determine the main tasks of state policy in Ukraine nowadays is in the context of growing threats to national security. The process of transformation of the institute of the national state in the modern globalized world and in the conditions of growing threats to state sovereignty, national security and protection of national interests is contemplated. Particular attention is paid to the consideration of the reasons for the expansion of crisis and conflict phenomena in the process of state-building modern Ukraine. The most perspective, according to the author, is formulated, the vectors of the implementation of the state policy in order to establish a complete national statehood. The necessity of normalization, including at the constitutional level, of the basic principles of the functioning of national statehood is proved not only as one of the possible options for reforming state policy, but in fact as a condition that the Ukrainian state will take place as full with unlimited sovereignty, with unaffected sovereign rights, restored territorial integrity.

The issue of state policy research in Ukraine today is extremely diverse, because it covers, firstly, not only the field of political science, but also the field of knowledge in public administration, economic, sociological and legal research, and, in a way, historical achievements. Secondly, state policy can be regarded as a purely academic field of study, and as an empirical subject of analyst's attention. Thirdly, the state policy in Ukraine, the peculiarities of its implementation now and the projected vectors for its deployment in the coming years, should be properly studied not only in the context of coverage of the subjects of the domestic state policy, but also in the consideration of the globalization processes of the present and their impact on the transformation of the institution of the national state. One of the leading directions of state policy in Ukraine is the formulation of tasks and the formation of a complex of modernization measures of traditional state institutions in order to maximize their approach to the most pressing challenges of the time. A special significance of the outlined goal has been achieved in the last 4-5 years when the Ukrainian state faced existential challenges, when a set of measures of state policy should be directed primarily to the task of preserving national statehood and state sovereignty. An important problem for resolution in Ukraine should be the development of a comprehensive program of measures to overcome the phenomena of fragmentation and hybridization of the state strategy for the protection of national security and national interests. Civil society and its most authoritative representatives should become the effective partner of the Ukrainian state on this path. An equally important direction of the state policy of Ukraine in the context of modernization reforms is the final regulatory and legal formulation and consolidation of the state form on the constitutional level on the basis of broad socio-political consensus. Further studies of state policy in modern Ukraine should be aimed primarily at highlighting the issues of ways and means of achieving consensus in the development of political, social and cultural life of our country.

Keywords: state policy, national state, sovereignty, national interests, national security, globalization, modernization.